ČESKÝ JAZYK - 1. stupeň

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. V předmětu český jazyk si klademe za cíl u všech žáků získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Při výuce však nejsou tyto tři oblasti striktně vymezovány. Učitel postupuje podle aktuální učební situace.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny

informací, ale i předmětem poznávání. Důraz je pak kladen na jazyk jako prostředek komunikace, ne pouze jako vyučovací předmět.

V *literární výchov*ě žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje ve všech ročnících. Týdenní hodinová dotace pro jednotlivé ročníky vychází z učebního plánu. Z disponibilní časové dotace byl předmět Český jazyk posílen 7 hodinami.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PŘEDMĚTU

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání - připravujeme je na celoživotní učení.

Vedeme žáky k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.

Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Vytváříme podmínky pro práci s chybou a odstraňujeme obavy z chyb.

Ve výuce se zaměřujeme na získávání dovedností a učivo používáme jako prostředek k jejich získání.

Ve výuce rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující (doplňující).

Vybízíme žáky k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.

Ve vhodných situacích při výuce používáme cizí jazyk a výpočetní techniku.

Umožňujeme žákovi bádat, pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

Na začátku hodiny navozujeme cíl výukové hodiny a na konci provádíme shrnutí.

Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při výuce a při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.

Prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáky k posouzení svých dovedností a učiněných pokroků.

Na modelových příkladech představujeme algoritmy řešení problémů a vedeme žáky k jejich používání.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ukazujeme žákům, že problém není hrozba, ale výzva.

Podporujeme týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů.

Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Zařazujeme do výuky besedy a programy zaměřené na zvládání problémů a vyhledání případné pomoci.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.

Klademe důraz na kultivovanost komunikace.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.

Do výuky zařazujeme diskuze nad problémovými tématy a vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Při diskuzích je vybízíme k používání věcné argumentace.

Podporujeme kritické myšlení.

Vytváříme příležitosti pro uplatnění publikačních a prezentačních dovedností žáků, při kterých sdělují své názory a myšlenky.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Rozvíjíme schopnost žáků naslouchat druhým a vnímat to jako důležitý prvek komunikace.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Podporujeme začlenění všech dětí do výuky a kolektivu volbou vhodných forem a metod práce.

Vnímáme různorodý kolektiv třídy jako prostředí umožňující vzájemnou inspiraci a rozvíjení individuality.

Vytváříme podmínky pro práci v týmech a podporujeme vzájemnou pomoc žáků

Podporujeme společné vzdělávání žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Průběžně monitorujeme sociální vztahy mezi žáky.

Umožňujeme žáku zažít pocit úspěchu, spokojenosti a společně s žáky nastavujeme vhodnou míru sebekritiky a kritiky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Ve škole i na mimoškolních akcích upevňujeme pozitivní formy chování žáků a kolektivu.

Zařazujeme aktivity, které rozvíjejí empatii a pocit odpovědnosti za své chování a jednání.

Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně.

Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OSPOD, policie.

Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí a rozvíjíme zájem žáků o globální problematiku.

Pořádáme kulturní akce, exkurze, výlety i soutěže. Pořádáme také akce ve spolupráci s obcí určené pro zákonné zástupce a veřejnost.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které rozvíjejí žákovské KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejich snahu oceňujeme.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Podporujeme schopnost žáků adaptovat se na nové pracovní podmínky.

1.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slabiky, kontroluje písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Skládá a čte všechny druhy slabik Poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací Čte správně dlouhé a krátké samohlásky Správně odpovídá na kontrolní otázky Rozpozná členění textu Komunikuje se svým okolím v běžných životních situacích Naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje Skládá a čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem Komunikuje se svým okolím Správně volí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice Píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky Píše pečlivě, úhledně, přiměřeně rychle Dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty. Píše velká písmena u vlastním jmen osob a na počátku věty	Komunikační a slohová výchova - rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza, syntéza, slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - čtení otevřených slabik ve slovech - čtení zavřených slabik ve slovech - šlova se skupinou dvou souhlásek -čtení slov se slabikotvornými souhláskami - slova s písmenem ě - slova se skupinami di,ti,ni a se shluky souhlásek -písmena malá, velká, tiskací, psací - porozumění přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec -recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání - spolupráce s knihovnou -hlasité čtení jednoduchých vět s intonací -příprava na psaní písmen a číslic -diktát slov a jednoduchých vět -příprava na psaní -psaní – písmeno, slabika, slov -velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty	OSV: Rozvoj sebepoznávání Relaxace Seberegulace

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	Skládá a čte všechny druhy slabik Poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací Čte správně dlouhé a krátké samohlásky Skládá a čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem Správně volí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice Dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty.	Jazyková výchova	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	Recituje básně Naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje	Literární výchova	

2.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slabiky, kontroluje písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký písemný nebo mluvený projev s dodržením časové posloupnosti ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Žák přechází k plynulému čtení bez slabikování Žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty Řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl Plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem Řadí věty podle děje Píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle Píše číslice a písmena podle normy psaní Správně spojuje písmena a slabiky Používá znaménka ve větách Opisuje jednoduché věty, užívá velká písmena ve slovech i větách Dodržuje posloupnost děje na základě pozorování Pojmenuje předměty a jejich vlastnosti Používá znaménka ve slovech i větách Rozlišuje obecná a vlastní jména	Komunikační a slohová výchova -plynulé čtení jednoduchých textů -pořadí vět v textu -pořádek slov ve větě -čtení hlasité i tiché s porozuměním -tvary písmen abecedy -spojování písmen, slabik -umístění diakritických znamének -opis, přepis -jednoduchý popis	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké souhlásky ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i	Vyjmenuje řadu písmen po sobě jdoucích, řadí slova podle abecedy, zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova a na konci slov:b-p, d-t, ď-ť, z-s, ž-š, v-f, h-ch Rozliší slova opačná a podobného významu, uvede příklad Určí nadřazenost a podřazenost slov Seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná	Jazyková výchova -věta jednoduchá, souvětí -druhy vět -pořadí vět v textu -slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, znělé a neznělé souhlásky na konci slov a uvnitř slov -opozita, synonyma	

zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě,tě,ně, ú/ů, bě,pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	jména, slovesa a předložky v textu Rozlišuje věty oznamovací, tázací, přací, rozkazovací Aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	-věta, slovo – souřadné, nadřazené a podřazené -slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky -písmeno ě ve slovech -vlastní jména osob a zvířat	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřeného věku ČJL-3-3-02 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podlé své schopnosti	Recituje básně, krátká společná dramatizace jednoduchého textu, vyhledává v textu podle zadání učitele	Literární výchova -báseň, verš, rým, próza	

3.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vyslovuje slova se správným přízvukem Čte rychle s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti Vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému Procvičuje slovosled, vybírá vhodné prostředky Tvoří otázky Vypravuje podle obrázků Popisuje jednoduché předměty a činnosti Provádí kontrolu vlastního projevu	Komunikační a slohová výchova stylizace a kompozice členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi vypravování popis osnova společenský styk a jeho formy	OSV-rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy ENV- lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MDV- tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 1.období:

ČJL-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-1-04p,05p,06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-1-09p píše písmena a číslice, dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké	Třídí slova podle význam, vyhledává slova souznačná a protikladná	Jazyková výchova věta jednoduchá, souvětí	
siova, cierii siova na masky, odnsuje diodne a kratke	•	1 -	
souhlásky	Určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa	nauka o slově-slovo a skutečnost,	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova	v čase přítomném, minulém i budoucím	synonyma, antonyma, slova	
opačného významu a slova významem souřadná,	Pamětně zvládá vyjmenovaná slova,	příbuzná, hláskosloví	
	• •	•	

nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě,tě,ně, ú/ů, bě,pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	používá vědomosti v praktických cvičeních	stavba slova, kořen vyjmenovaná slova po b,l,m,p,s,v,z slovní druhy ohebné, neohebné podstatná jména vlastní jména měst, vesnic, hor a řek slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování, mluvnické kategorie	
---	---	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 1.období:

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky, tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřeného věku ČJL-3-2-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podlé své schopnosti

Vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému Seznamuje se s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou i dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi Recituje básně

Literární výchova
plynulé čtení, členění textu
rychlé čtení, tiché i hlasité
četba jako zdroj poznatku o přírodě,
současnosti a minulosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – 1.období:

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhu udržuje pozornost

4.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu a slova vícevýznamová Rozlišuje kořen a část předponovou, příponovou rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní Uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov Poznává a určuje slovní druhy neohebné a užívá správné gramatické tvary Rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá skloňuje podstatná jména vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací Odlišuje větu jednoduchou a souvětí Spojuje jednoduché věty v souvětí a užívá vhodné spojovací výrazy	vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p , s v, z slovní druhy – ohebné, neohebné podstatná jména, vzory podstatných	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace - rozvoj komunikace MDV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

 určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky 	vyhledává ZSD, určuje podmět a přísudek píše správně i-y v příčestí minulém ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů	vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná stavba souvětí, řeč přímá a nepřímá	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas Volí náležitou intonaci, tempo, přízvuk, pauzy podle komunikačního záměru čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu a podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si podstatná fakta z těchto textů rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně užívá podle komunikační situace, užívá vhodných jazykových prostředků sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce, dodržuje následnost dějové složky a časovou posloupnost píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché	SLOH: Jak se jmenujeme vyprávění - bohatost vyjadřování vyprávění podle obrázkové osnovy vyprávění (pravěk, české pověsti) osnova, nadpis, členění projevu dopis popis prostředí Vánoce vyprávění (zvířata) telefonický rozhovor pozvánka, blahopřání obohacení textu popis pracovní činnosti popis osoby formy společenského styku (e-mail, sms) vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy	

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně	komunikační žánry vypracuje popis rostliny, zvířete, věci, pracovního postupu napíše telegram, dopis (včetně adresy), SMS zprávu vede správně dialog, předvede telefonování v různých modelových situacích, zanechá vzkaz na záznamníku – rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA:	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané		rozvoj techniky čtení, čtení textů uměleckých a populárně naučných	
téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a	volně reprodukuje text a tvoří vlastní literární text na dané	tiché čtení s porozuměním	
neuměleckých textů ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	tvořivá práce s literárním textem	
textů používá elementární literární pojmy ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý		práce s dětskou knihou, výběr četby	
příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého		podle osobního zájmu	
filmového nebo divadelního představení podle daných otázek		divadelní a filmová představení	
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy		základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus, próza: pověst,povídka	
a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného		rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, poslech literárních textů	

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	Zážitkové čtení a naslouchání
	Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

5.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání, synonyma, mnohoznačná - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony dle smyslu - používá odůvodnění pravop. s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisov. výslovnost a pravopis souhlásk. skupin - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skup. bě – bje, vě – vje, pě - využívá znalost vyjm.sl. v prakt. cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád,číslo,rod,vzor, skloňuje dle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - používá správné tvary podmiňov. způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice - vyhledá různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i-y v koncovkách příčestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - užívá vhodných spojovacích výrazů	 MLUVNICE: mateřský jazyk – prostředek dorozumívání stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova, tvoření slov souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene předložky a předpony, předložky s, z přídavná jména odvozená od podstatných jmen, seznámit s příd.jm. s příponou – ský – ští; cký-čtí; zdvojené souhlásky – předpony s, z , vz skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je) dělení slov na konci řádků vyjmenovaná slova – ovládat pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) vlastní jména – seznámit s víceslovnými názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů tvarosloví – slovní druhy podstatná jména mluvnické kategorie podstatných jmen přídavná jména, druhy, skloňování T+M, stupňování ovládat zájmena, druhy, skloňování číslovky, druhy, skloňování šlovesa, způsob oznamovací, rozkazovací podmiňovací způsob stavba věty jednoduché 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení – školní časopis Práce v realizačním týmu – školní časopis

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
- napíše dopis (ve správném sledu jeho částí)
- sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu
- používá tiskopisy a dokáže je vyplnit
- kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm
- čte procítěně s prvky uměleckého přednesu
- předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy
- rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- zaznamenává své dojmy z četby, zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník
- dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky
- orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

- skladba základní a rozvíjející větné členy
- podmět vyjádřený a nevyjádřený
- podmět několikanásobný
- přísudek slovesný, shoda podmětu přísudkem s
- stavba souvětí

SLOH:

- Popis osoby
- reprodukce jednoduchých textů
- popis předmětu, popis prostředí, popis děje
- vyprávění I.
- tradice a svátky
- vyprávění II.
- nebezpečí z internetu
- plakát
- dopis
- knihovna
- pozvánka, oznámení
- vyprávění III.
- popis pracovního postupu
- inzerát
- SMS zpráva, e-mail
- tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky
- vyjadřování v běžných komunikačních situacích

ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA:

- výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů
- výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu
- předčítání textu, recitace rým, verš, sloka
- volná reprodukce přečteného textu
- zápis textu, tvorba vlastních textů
- dramatizace, scénky
- besedy o knihách
- divadelní a filmová představení, televizní tvorba

SLOH:

ENV

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

MKV

Lidské vztahy

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá

Jsme Evropané

VDO

Občanská společnost a škola

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s
porozuměním a reprodukuje je podle
jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu
hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
 rozlišuje pohádkové prostředí od
reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve

čteném textu

- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
- navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je
- porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury
- základy literatury
- poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání
- próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč